

Etter adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anette Strømme, 22003654

Informasjonsbrev om snøhåndtering til kommuner og veieiere i Oslo og Viken

Oppsamlet snø kan inneholde mikroplast, søppel, miljøgifter, salter og andre næringsstoffer som kan gjøre skade på naturen.

Fylkesmannen forventer at kommuner og andre veieiere har en beredskapsplan for håndtering av snø og at deponering skjer på egnede områder. Det er viktig at informasjon om hvordan snø skal håndteres/ ikke håndteres går ut til entreprenører i kommunen.

Bakgrunn

Snø som samles opp i urbane strøk er ofte forurenset av miljøgifter, partikler, mikroplast, sand, grus, salt og søppel. Dersom snøen er deponert i et sårbart område kan det ha negativ påvirkning på miljøet. Fylkesmannen er opptatt av at kommunale og statlige veieiere etablerer godt planlagte og miljøvennlige løsninger for håndtering av forurensete snømasser fra offentlige arealer, som for eksempel snødeponier med rensiltak. De som håndterer større mengde overskuddssnø må ha rutiner for å ta prøver av snøen, slik at de vet om den er forurenset eller ikke.

Fylkesmannen ønsker gjennom dette brevet å belyse hvilket regelverk som gjelder ved opprettelse av snødeponi og hvilke tiltak og vurderinger som må legges til grunn ved valg av løsninger for snødeponering.

Fylkesmannen forventer at kommuner og andre veieiere har en beredskapsplan for håndtering og deponering av snø. Det er viktig at informasjon om hvordan snø skal håndteres/ ikke håndteres går ut til entreprenører i kommunen.

Tillatelse til dumping av snø til vassdrag eller sjø er Fylkesmannen svært restriktive med på grunn av faren for spredning av avfall og mikroplast, og miljøgifter til som ikke kan samles opp. Fylkesmannen vurderer at dumping av snø til sjø /vassdrag skal så langt som mulig unngås.

Forurensning fra snø: krav om tillatelse etter forurensningsloven

Veiforurensing er en av de viktigste kildene til forurensing av sjø og vassdrag fra urbane områder. Overskuddssnø kan inneholde betydelige mengder partikler, mikroplast, sand, grus, salt og søppel, samt miljøgifter/tungmetaller.

Snøsmeltevann inneholder ofte forhøyede verdier av miljøgifter. Prøver har vist at man blant annet finner tungmetaller som sink, krom, kobber, arsen og bly i smeltevann. Saltverdiene i smeltevann fra snø fra saltede veier er høye. Et eksempel fra vannprøver av urban snø fra Oslo viste at smeltevannet hadde en saltkonsentrasjon på 500 milligram per liter, men norske innsjøer har en typisk saltkonsentrasjon på 1-10 milligram per liter. Mikroplast er målt til 63 mikroplastartikler per liter snø. Dette fører til store uheldige påvirkninger på sårbare bekker og vassdrag.

Vannforskriften setter miljømål for vannforekomster i Norge, og en rekke myndigheter gjennomfører tiltak i vår region for å oppnå god økologisk status i våre vassdrag. Det er i denne sammenheng Fylkesmannen har satt fokus på at kommuner og andre veieiere må finne gode løsninger for håndtering av forurenset overskuddssnø.

Det er stor fare for forurensning og forsøpling ved deponering av snø. Som hovedregel må man derfor søke om tillatelse etter forurensningsloven § 11 når man ønsker eller planlegger å deponere snø. Ved at snødeponiet er regulert gjennom en tillatelse har man bedre kontroll på smeltevann, slam og søppel, og kan hindre at miljøgifter havner på avveie. Det må vurderes i hvert tilfelle om et gitt område miljømessig er egnet for å tåle belastningen av den forurensete snøen.

Kommuner og veieiere må ha en god og langsiktig plan for sin snøhåndtering

Vi ønsker at alle kommunale, statlige og andre veieiere skal ha en god plan på sin snøhåndtering og opprette godkjente snødeponi som er regulert til formålet. Viser det seg at det må søkes Fylkesmannen om tillatelse etter forurensningsloven, må dette søkes om i god tid før neste vintersesong. Kommuner og andre veieiere må selv gjøre miljøundersøkelser for å vurdere om snødeponiet krever en slik tillatelse. Prøvene skal være representative og prøvetakingen skal tas av faglig kvalifisert personell.

Kommuner og andre veieiere må gjennomføre undersøkelser der fordeler og ulemper ved ulike snødeponiløsninger vurderes. Faktorer som må undersøkes er hvor snøen fra kommer, hvor mye snø skal deponeres, hvor er snøen planlagt deponert, omfang av sand/grus og søppel som følger med snøen, betydningen av avrenning til følsomme vassdrag og påvirkning på naturtyper, utvasking av underliggende masser på snødeponiene og CO₂ utslipp ved transport av snøen til de ulike snødeponialternativene. Støy og trafikkulempere i nærområdene må også vurderes, samt om snødeponiet kommer i konflikt med andre brukerinteresser. Dette for å sikre gode løsninger for snødeponering i fremtiden.

Velg en lokalitet for snødeponi som ikke vil påvirke sensitive naturkvaliteter, og som ligger så langt unna vann og vassdrag som mulig og godt over grunnvannsnivå. Infiltrasjon i stedlige masser vil fungere dårlig over tid hvis man ikke har en forbehandling/ renseløsning som er riktig dimensjonert. Ideelt sett er landbasert snødeponi med rensinnretning og utslipp til sjø med tanke på salt, den beste løsningen.

Plan for differensiering av snø der man skiller på forurenset snø fra renere snø bør utarbeides. Snø som kommer fra områder med lite trafikk uten salting vil høyst sannsynlig ikke medføre fare for forurensning. Snø fra sentrumsområder og trafikkerte områder viser seg ofte å være forurenset.

Snødeponi må vurderes etter plan- og bygningsloven

Fylkesmannen informerer om at både permanente og midlertidige snødeponier må vurderes etter plan- og bygningsloven (pbl). Ved opprettelse av snødeponi må området vurderes regulert og behandles som søknadspliktig tiltak etter pbl § 20-1 første ledd bokstav j. Tiltaket må være i henhold til plan eller det må foreligge et samtykke fra planmyndigheten før Fylkesmannen kan behandle søknad om snødeponi etter forurensningsloven § 11.

Søknad om tillatelse etter forurensningsloven til deponering av snø

Generelt må det ved opprettelse av et snødeponi gjøres en stedsspesifikk miljørisikovurdering for å kartlegge om snøen som er planlagt deponert på et område kan medføre skade eller ulempe på nærliggende vassdrag eller grunnen. Dersom den stedsspesifikke miljørisikovurderingen viser at snødeponiet kan medføre skade eller ulempe på miljøet kreves det en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Dette gjelder både midlertidige og permanente snødeponier på land og dersom snøen deponeres direkte i sjø eller vassdrag.

Dersom det i dag finnes etablerte snødeponier som kan medføre fare for forurensning, må det søkes om tillatelse til å opprettholde disse deponiene etter forurensningsloven. Undersøkelser viser at store deler av snøen i bynære områder med mye trafikk og som har ligget en stund er forurenset. En oppkonsentrering av denne snøen på områder som er sårbare for påvirkning vil kunne medføre fare for forurensning.

En søknad om tillatelse må inneholde;

- Stedsspesifikk miljørisikovurdering.
- Reguleringsplan for tomten regulert til arealformål snødeponi.
- Beskrivelse av vassdrag og naturtyper som kan påvirkes.
- Beskrivelse av avbøtende tiltak.
- Beskrivelse av renseløsning.
- Prøvetakingsprogram, der smeltevann, slamprøver, vannprøver oppstrøms og nedstrøms i resipient inngår. Prøvetakingsprogram skal tilfredsstille vannforskriftens krav.
- Mengde snø som er tenkt deponert. Hvor kommer snøen fra?
- Plan for differensiering av snø. Skille forurenset snø fra renere snø.
- Tiltak for opprydding på tomten etter snøsmelting.

Levering av forurensete masser fra snødeponi

Grus, sand, slam og annet avfall som ligger igjen på plassen etter snøsmelting må leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Slam etter snøsmelting på snødeponi anses ikke som ren jord, men avfall. Slikt avfall kan inneholde miljøgifter og kategoriseres som næringsavfall som i henhold til forurensningsloven § 32 skal leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg..

Håndtering av næringsavfall er regulert gjennom forurensningsloven § 32.

Når avfallsmasser skal leveres til deponi, er det krav til at avfallet skal basiskarakteriseres. Det vil si at avfallens sammensetning, utlekkingspotensial ved både ristetest og kolonnetest, miljøpåvirkning og andre egenskaper av relevans skal dokumenteres før levering jf. vedlegg II til kapittel 9 i forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Fylkesmannen presiserer at det er

grensene gitt i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 2.1 som avgjør hvorvidt masser kan leveres et deponi for inert avfall. Grenseverdiene i Miljødirektoratets veileder TA-2553/2009 Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn skal ikke brukes for å avgjøre hvorvidt masser kan deponeres, da selv masser i klasse 2-3 kan ha for høy utlekking av forurensende stoffer til å legges på et «inert deponi». Veilederen kan likevel være et godt utgangspunkt for kommunen for å vurdere om det er behov for full basiskarakterisering og hvilke stoffer det er relevant å analysere på.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg (e.f.)
seksjonssjef

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere:
Alle kommuner i Oslo og Viken
Fylkeskommunene i Akershus, Buskerud og Østfold
Statens Vegvesen region Øst
Drammen Havn